EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.4.2021
COM(2021) 177 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) vahelise koostöölepingu üle

SELETUSKIRI

1. SOOVITUSE TAUST

Terrorism ning rasked ja organiseeritud kuriteod on tänapäeval üha dünaamilisemad, üleilmsemad ja keerukamad nähtused, millele Euroopa Liidu õiguskaitseasutused peavad kindlalt ja koordineeritult reageerima. Lisaks on terrorism ja rasked kuriteod oma olemuselt muutumas üha liikuvamaks, rahvusvahelisemaks ja piiriülesemaks. Seetõttu on vaja teha tihedamat ja tõhusamat koostööd selliste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu Interpol, mis võimaldavad ühendada ELi ja rahvusvahelised õiguskaitsekogukonnad.

ELi ja Interpoli koostöö kontekst

Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon (Interpol)[1] on suurim ülemaailmne valitsustevaheline kriminaalpolitsei organisatsioon, millel on 194 liikmesriiki. See lihtsustab õiguskaitseasutuste koostööd, võimaldades näiteks jagada õiguskaitsealast teavet ja saada sellele juurdepääsu. Interpol on ühist huvi pakkuvates valdkondades sõlminud mitmeid koostöölepinguid paljude rahvusvaheliste organisatsioonidega. Kõik ELi liikmesriigid on Interpoli liikmed.

Pärast seda, kui Interpol võttis 1983. aastal vastu oma esimesed politseiteabe töötlemise eeskirjad, on ta oma menetlusi aastate jooksul ajakohastanud, lähtudes põhimõttest, et üksikisikute privaatsuse austamine on õiguskaitse kontekstis teabe jagamisel määrava tähtsusega. Interpoli kehtivaid isikuandmete töötlemise eeskirju ajakohastati hiljuti 2019. aastal[2].

EL ja Interpol on juba teinud pikka aega tihedat koostööd mitmesugustes õiguskaitsega seotud valdkondades. Interpol on ELi oluline partner sise- ja välisjulgeoleku valdkonnas, sh terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ning integreeritud piirihalduse valdkonnas.

Näiteks kutsutakse liikmesriike nõukogu ühises seisukohas 2005/69/JSK[3] üles võtma meetmeid, mis on vajalikud liikmesriikide pädevate õiguskaitseasutuste vahelise koostöö ning nende ja kolmandate riikide pädevate asutuste vahelise koostöö parandamiseks, vahetades Interpoliga passiandmeid,[4] et ennetada rasket ja organiseeritud kuritegevust, kaasa arvatud terrorismi, ning võidelda selle vastu.

Interpol osaleb ka aktiivselt ELi poliitikatsükli / EMPACTi[5] operatiivses rakendamises, toetades liikmesriikide operatiivmeetmeid koostöös ELi justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutustega,[6] mis teevad Interpoliga tihedat koostööd mitmete lepingute ja korralduste alusel[7].

---

1 Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni põhikiri [I/CONS/GA/1956 (2017)].

2 Interpoli eeskirjad andmete töötlemise kohta [III/IRPD/GA/2011 (2019)].

3 Nõukogu 24. jaanuari 2005. aasta ühine seisukoht 2005/69/JSK teatavate andmete vahetamise kohta Interpoliga (ELT L 27, 29.1.2005, lk 61).

4 Konkreetsesse infosüsteemi integreerimiseks kohandatud andmed, mis käsitlevad välja antud passe ja passiblankette, mis on varastatud, kaotatud või seadusvastaselt omastatud. Interpoli andmebaasi sisestatud passiandmed hõlmavad ainult passinumbrit, väljaandjariiki ning dokumenditüüpi [nõukogu ühise seisukoha 2005/69/JSK artikli 2 punkt 1].

5 Mitmeaastase ELi poliitikatsükli eesmärk on tegeleda organiseeritud ja raskest rahvusvahelisest kuritegevusest ELile tekkivate kõige suuremate ohtudega sidusal ja metoodilisel viisil, suurendades ja tugevdades liikmesriikide asjaomaste talituste, ELi institutsioonide ja ELi asutuste ning kolmandate riikide ja organisatsioonide (sh vajaduse korral erasektor) vahelist koostööd.

6 Justiits- ja siseküsimustega tegelevad asutused on ELi asutused, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise (vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala) alusel. Justiits- ja siseküsimustega tegelevad asutused on Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol), Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve

2017. aastal Euroopa Prokuratuuri[8] loomise ajal loodi piiriülese uurimise ja süüdistuste esitamise valdkonnas täiendav ELi organ. Kuna Euroopa Prokuratuur alustab peagi tegevust, tuleb suurendada ja reguleerida Euroopa Prokuratuuri ja Interpoli vahelist koostööd.

EL on üks Interpoli suurimaid rahastajaid. Need vahendid eraldatakse projektidele, mille viib ellu Interpol või mille puhul ta on projekti partner. Täpsemalt on need mõeldud teabevahetuseks, õiguskaitseks, sh piirihalduse valdkonnas tehtavaks koostööks ja suutlikkuse suurendamiseks ning projektidele ja programmidele mitmesugustes terrorismi ja raske kuritegevusega seotud valdkondades, keskendudes peamiselt Aafrikale, Aasiale ja Ladina-Ameerikale.

Vajadus ELi ja Interpoli vahelise koostöölepingu järele

ELi 2020. aasta julgeolekuliidu strateegias[9] kutsutakse liikmesriike üles suurendama ELi ja Interpoli vahelist koostööd, kuna see on ülioluline teabevahetuse alase koostöö parandamiseks. Strateegias kinnitatakse, et Interpolil on ühe suurima valitsustevahelise kriminaalpolitsei organisatsioonina selles valdkonnas oluline roll. Komisjon uurib seega viise Interpoliga koostöö suurendamiseks, sh võimalusi Interpoli andmebaasidele juurdepääsu saamiseks ning operatiiv- ja strateegilise koostöö tugevdamiseks. ELi 2020. aasta terrorismivastase võitluse tegevuskavas[10] kinnitatakse, et Interpol on terrorismivastases võitluses väga tähtis partner, seda näiteks tänu oma eksperditeadmistele terroristidest välisvõitlejate kohta, et on valdkondi, milles tuleks koostööd alustada või suurendada, ning et mitmel ELi organitel on operatiivne vajadus saada oma ülesannete täitmiseks juurdepääs Interpoli andmebaasidele.

Hoolimata juba praegu Interpoliga tehtavast koostööst on valdkondi, milles koostööd saaks ja tuleks suurendada, ning isegi uusi koostöövaldkondi, mis aitaksid rahuldada mitmeid üliolulisi operatiivvajadusi ning rakendada kehtivaid õigusakte, et toetada liikmesriike paremini terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse ennetamisel ja nendevastases võitluses. Nende operatiivvajaduste täitmiseks on vaja sõlmida Interpoliga koostööleping.

Järgmistes lõikudes on neid vajadusi üksikasjalikult kirjeldatud.

Esiteks on vaja **Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol[11]) ja Interpoli vahelist uut koostöölepingut.** Europolil on Interpoliga isikuandmete vahetamist käsitlev

---

Amet (Frontex), Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust), Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL) ning Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA).

7 Interpoli ja Europoli vaheline koostööleping allkirjastati 5. novembril 2001. Vastastikuse mõistmise memorandum Eurojusti ja Interpoli vahelise koostöö kohta allkirjastati 15. juulil 2013. Interpoli ja Europoli vahelist töökorraldust käsitlev kokkulepe allkirjastati 27. mail 2009. CEPOLi ja Interpoli peasekretariaadi vahelist töökorraldust käsitlev kokkulepe allkirjastati 6. detsembril 2017. Interpoli ja EMCDDA vaheline koostööleping allkirjastati 25. septembril 2001.

8 Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

9 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi julgeolekuliidu strateegia kohta (COM(2020) 605 final), Brüssel, 24. juuli 2020.

10 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi terrorismivastase võitluse tegevuskava: prognoosi, hoia ära, kaitse ja reageeri“ (COM(2020) 795 final), Brüssel, 9. detsember 2020.

11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused

koostööleping. See sõlmiti 2001. aastal[12] ehk juba tükk aega enne Europoli määruse kohaldamise algust 1. mail 2017. Kuid see leping ei anna Europolile otsest ega kaudset juurdepääsu teabele ega Interpoli andmebaasidele, eelkõige selle teadetele, mis sisaldavad teavet terroristide kohta[13]. Samuti vahetab Europol Interpoliga teavet ja kasutab Interpoli andmebaase Europoli ülesannete täitmiseks ainult Europolis tegutseva Interpoli kontaktametniku või Interpolis tegutseva Europoli kontaktametniku kaudu. Seega on vaja uut lepingut,[14] mis reguleerib Europoli ja Interpoli vahelisi suhteid, et võtta arvesse viimaseid suundumusi võitluses terrorismi ning piiriülese ja rahvusvahelise raske organiseeritud kuritegevuse vastu ning hallata praeguseid operatiivvajadusi, Europoli volitusi[15] ning ELi uusimat andmekaitsekorda[16].

Teiseks on **vaja tagada koostalitlusvõime.** EL ja Interpol on pidanud ettevalmistavaid läbirääkimisi vajaduse kohta sõlmida koostööleping pärast seda, kui võeti vastu määrused,[17] mis käsitlevad ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistikku piiride ja viisade

---

2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

12 Lepingut täiendati hiljem mitme organisatsioonide vahel kokku lepitud või sõlmitud koostöödokumendiga, mis käsitlevad näiteks kontaktametnike kaudu tehtavat koostööd ning teabe edastamiseks turvalise sideliini loomist, rakendamist ja toimimist.

13 Interpoli teated on rahvusvahelised koostöötaotlused või hoiatusteated, mis võimaldavad õiguskaitseasutustel jagada kuriteoga seotud kriitilise tähtsusega teavet, sh teavet terrorismi kohta. Teated sisaldavad hoiatusi teatavate inimeste kriminaalse tegevuse kohta (kui nad võivad ohustada avalikku julgeolekut), hoiatusi ürituste, inimeste, esemete või protsesside kohta, mis kujutavad endast tõsist ja vahetut ohtu avalikule julgeolekule, ning teavet kurjategijate tegutsemismeetodite ning nende kasutatavate esemete, seadmete ja varjamismeetodite kohta.

14 Europoli määruse artiklis 25 on sätestatud, et komisjon peab hindama enne Europoli määruse jõustumist sõlmitud koostöölepingute (näiteks Interpoliga sõlmitud lepingu) tingimusi. Komisjon peab teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu selle hindamise tulemusest ja võib asjakohasel juhul esitada nõukogule soovituse otsuse kohta, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 alusel selliste rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks, millega nähakse ette piisavad turvameetmed üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks.

15 Alates Europoli ja Interpoli vahelise koostöölepingu sõlmimisest on Europoli volitusi muudetud kaks korda – 2009. ja seejärel 2017. aastal (nõukogu otsus 2009/371/JSK, määrus (EL) 2016/794). 9. detsembril 2020 tegi komisjon ettepaneku Europoli volituste pikendamiseks [Brüssel, 9.12.2020, COM(2020) 796 final].

16 Alates Europoli ja Interpoli vahelise koostöölepingu jõustumisest 2001. aastal on ELi andmekaitsekorda märkimisväärselt muudetud. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89) (direktiiv isikuandmete kaitse kohta õiguskaitse valdkonnas). Olgu ka märgitud, et Europoli volitustes sisalduvaid andmekaitsenorme on ajakohastatud pärast Europoli ja Interpoli vahelise koostöölepingu jõustumist 2001. aastal.

17 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/817, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 85).

valdkonnas ning politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas, ning määrus[18] Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) kohta.

Koostalitlusvõimet ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi käsitlevate määrustega antakse ELi liikmesriigile või ELi asutusele õigus saada Euroopa otsinguportaali kaudu kontrollitud juurdepääs kahele Interpoli andmebaasile[19]. Need kaks Interpoli andmebaasi on varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas (SLTD) ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaas (TDAWN). Need andmebaasid sisaldavad suures koguses andmeid kolmandate riikide kodanike reisidokumentide kohta. Nende andmebaaside kasutamise teel on võimalik minimeerida teabelünkasid, maksimeerida päringutabamuste arvu ning parandada seeläbi Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi tegevustulemusi.

Eespool nimetatud kahe määruse kohaselt tuleb Interpoli andmebaasides teha päringuid nii, et Interpoli hoiatusteate omanikule mingit teavet ei avalikustata. Interpoliga sõlmitavas koostöölepingus sätestatakse nõutav õiguslik alus, sh kohaldatavad andmekaitsemeetmed ja -tagatised, ning antakse Euroopa otsinguportaalile õigus luua ühendus Interpoli andmebaasidega. Koostöölepingus kehtestatakse ka võimalus luua Euroopa otsinguportaali ja Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi ning Interpoli IT-taristu vahel turvaline ühendus, mis võimaldab juurdepääsu Interpoli andmebaasidele. Eesmärk on aidata ennetada ja uurida terroriakte.

Samas kontekstis tegi komisjoni 2018. aastal ettepaneku[20] vaadata läbi viisainfosüsteemi määrus,[21] mis lubab sarnaselt Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemiga teha automaatseid päringuid ELi piirihalduse ja julgeoleku süsteemides ning Interpoli andmebaasides. 2020. aasta septembris saavutasid Euroopa Parlament ja nõukogu ettepaneku asjus poliitilise kokkuleppe; ettepanek võetakse ametlikult vastu lähikuudel. Poliitiline kokkulepe sisaldab Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi määruse sättega sarnast sätet. Seega tuleks Interpoliga koostöölepingu sõlmimise alastes läbirääkimistes võtta arvesse ka viisainfosüsteemi määruse muutmist. See aitab samuti ennetada ja uurida terroriakte.

Kolmandaks **vajavad** õiguskaitse- ja kohtuasutused **kurjategijate ja kuritegude kohta ajakohast teavet.** Interpol haldab mitmesuguseid andmebaase, mis sisaldavad sellist teavet ülemaailmsel tasandil ja millesse panustavad Interpoli 194 liikmesriiki. Interpoli 18 andmebaasi[22] sisaldavad üle 100 miljoni õiguskaitse kande, milles on teave üksikisikute kohta, näiteks nimed ja sõrmejäljed, ning varastatud esemete kohta, näiteks passid ja sõidukid, tulirelvad ja muud relvad.

---

[18] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

[19] Koostalitlusvõime ning ETIASe määruse [määruste (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/818 artikli 4 punkt 17 ning määruse (EL) 2018/1240 artikkel 12] tähenduses on „interpoli andmebaasid“ varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas (SLTD andmebaas) ja Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaas (TDAWNi andmebaas).

[20] COM(2018) 302 final, 16.5.2018.

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

[22] Teated (andmeid säilitatakse Interpoli kurjategijate infosüsteemis (ICIS)); nominaalandmed; Interpoli rahvusvaheline piltide andmebaas laste seksuaalse ärakasutamise kohta; sõrmejäljed, DNA profileerimine ja näotuvastus; varastatud ja kaotatud reisidokumendid; varastatud haldusdokumendid; võltsitud dokumendid; Edison; varastatud mootorsõidukid (SMV), alused ja kunstiteosed (WOA), Interpoli tulirelvade võrdlustabel, ebaseaduslike relvade andmete ja päritolu kindlakstegemise haldamise süsteem (iARMS), Interpoli ballistikateabe võrgustik (IBIN), organiseeritud kuritegevuse võrgustikud ja merepiraatlus.

See teave aitab Europolil, Frontexil,[23] Eurojustil ja Euroopa Prokuratuuril täita nende volitustest tulenevaid ülesandeid. See suurendab nende tulemuslikkust, andes operatiivset lisaväärtust, eelkõige kui nad toetavad liikmesriike terrorismi ja muude raskete kuritegude avastamisel ja ennetamisel ning nendevastases võitluses. Need teabeallikad võimaldavad asutustel ja Euroopa Prokuratuuril parandada juba nende käsutuses oleva teabe täpsust ja kvaliteeti, teha kindlaks teabe seoseid või muid sidemeid, kõrvaldada teabelünkasid ning pakkuda seeläbi liikmesriikidele terviklikku ja ühtset luureteavet. Kuigi andmebaasid on ELi liikmesriikidele Interpoli liikmetena otseselt kättesaadavad, puudub Frontexil, Eurojustil ja Euroopa Prokuratuuril praegu nende volitustele vastav juurdepääs (kas otsene või päringutabamusel või selle puudumisel põhinev juurdepääs), kuna Interpoliga ei ole lepingut sõlmitud[24].

Konkreetsete asutustega seotud küsimusi on kirjeldatud allpool.

Europol

Europol vahetab praegu teavet Interpoliga ja kasutab Interpoli andmebaase oma ülesannete täitmiseks Europolis tegutseva Interpoli kontaktametniku kaudu või Interpolis tegutseva Europoli kontaktametniku kaudu lähtuvalt kehtivast Europoli ja Interpoli koostöölepingust[25]. Kuid tegevuse käigus on selgunud, et seda menetlust tuleks täiustada, kiirendada ja sujuvamaks muuta, et hõlbustada kiiret juurdepääsu sellele teabele, eelkõige Interpoli andmebaasides sisalduvale teabele, mis käsitleb terrorismivastast võitlust (peamiselt terroriste käsitlevat teavet sisaldavad hoiatusteated). Seeläbi saaks Europol kasutada Interpoli teavet liikmesriikidele antava operatiivtoetuse, eelkõige analüüside käigus. Otsene või kaudne juurdepääs Interpoli andmebaasidele parandaks seega operatiivkoostööd, võttes samal ajal nõuetekohaselt arvesse andmete omanikele kehtestatud piiranguid.

Frontex

Frontexi volitus on tagada ELi välispiiridel integreeritud piirihaldus eesmärgiga hallata piire tulemuslikult, järgides täiel määral põhiõigusi[26]. Üks Euroopa integreeritud piirihalduse piirikontrolli komponente on meetmed seadusliku piiriületuse lihtsustamiseks ja asjakohasel juhul meetmed piiriülese kuritegevuse, eelkõige terrorismi, rändajate ebaseaduslikule üle piiri toimetamise ning inimkaubanduse tõkestamiseks ja avastamiseks välispiiridel[27]. Selles kontekstis on Frontexi *alalise korpuse* 1. kategooria töötajatel (*koosseisulised töötajad*[28]) operatiivne vajadus pääseda oma ülesannete täitmiseks juurde Interpoli andmebaasidele.

---

23 Nimetusega Frontex osutatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1–131).

24 Interpoli andmete töötlemise eeskirjade [III/IRPD/GA/2011 (2019)] artikli 6 lõike 2 ja artikli 27 kohaselt tuleb selleks, et rahvusvahelised üksused saaksid juurdepääsu Interpoli infosüsteemidele, sõlmida Interpoliga leping.

25 Interpoli ja Europoli vahelise 2001. aasta lepingu artikli 4 lõikes 1 nimetatud 2009. aasta vastastikuse mõistmise memorandumi artikliga 3 on nähtud ette, et praktilise teabevahetuse eest vastutab teise lepinguosalise kontaktametnik.

26 Määruse (EL) 2019/1896 artikkel 1.

27 Määruse (EL) 2019/1896 artikli 3 lõike 1 punkt a.

28 Määruse (EL) 2019/1896 artikli 54 kohaselt peab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus koosnema neljast operatiivtöötajate kategooriast. 1. kategooriasse kuuluvad koosseisulised töötajad, kes suunatakse rühmaliikmetena operatsioonipiirkonda vastavalt kõnealuse määruse artiklile 55. Frontex peab määrama alalisse korpusesse oma koosseisulisi töötajaid (1. kategooria), kes suunatakse rühmade liikmetena operatsioonipiirkonda ning kellel on kõnealuse määruse artiklis 82 sätestatud ülesanded ja volitused. Nende ülesannete hulka kuulub piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastane võitlus.

Täpsemalt on määruse (EL) 2019/1896 artikli 82 lõikes 1 sätestatud, et 1. kategooria rühmade liikmetel peab olema suutlikkus täita oma ülesandeid ja teostada volitusi, mis on seotud piirikontrolliga,[29] nagu on sätestatud määruses (EL) 2016/399[30] (Schengeni piirieeskirjad). See hõlmab välispiiridel kolmandate riikide kodanike andmete kontrollimist Interpoli andmebaasides (eelkõige varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas) kooskõlas Schengeni piirieeskirjade artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktidega i[31] ja ii[32] ning artikli 6 lõike 1 punktiga e[33]. See aitab ennetada ja uurida terroriakte, eelkõige ELi välispiiridel toimuva kontrolli ajal.

Eurojust

Eurojusti operatiivtegevuse jaoks on hädavajalik suurendada koostööd Interpoliga[34] ja luua õiguslik alus isikuandmete vahetamiseks, et Eurojust saaks täita oma ülesandeid[35]. Täpsemalt on vaja kaasata Interpol struktureeritult ja struktuurselt Eurojusti menetletavatesse juhtumitesse, sh kooskõlastamiskoosolekute ning koordineerimiskeskuste ja ühiste uurimisrühmade[36] kaudu. Interpoli kaasamine looks lisaväärtust, kiirendaks kohtumenetlust ja lihtsustaks Eurojusti tööd eelkõige juhul, kui Eurojusti toetust palutakse kohtumeetmete rakendamise koordineerimiseks ja üksikisikud tuleb kinni pidada kolmandates riikides[37]. Eurojustil on samuti vaja vahetada teavet Interpoliga isikute kohta, keda kahtlustatakse selles,

---

29 Määruse (EL) 2016/399 artikli 8 lõike 1 kohaselt , peavad välispiiri ületamist kontrollima piirivalveametnikud. Kontroll võib hõlmata ka piiri ületavate isikute transpordivahendeid ja nende valduses olevat pagasit.

30 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1–52), konsolideeritud versioon, nagu seda on muudetud määrustega (EL) 2016/1624, (EL) 2017/458 ja (EL) 2019/817.

31 Kolmandate riikide kodanikke tuleb riiki sisenemisel ja riigist väljumisel põhjalikult kontrollida, mis hõlmab kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse ja kodakondsuse ning tema poolt piiriületuseks kasutatava reisidokumendi autentsuse ja kehtivuse kontrolli. See hõlmab päringute tegemist asjaomastes andmebaasides, eelkõige (aga mitte ainult) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis.

32 Eespool nimetatud kontroll hõlmab veendumist, et reisidokumendile on vajaduse korral lisatud nõutav viisa või elamisluba.

33 Kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise tingimused hõlmavad seda, et nad ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, eelkõige juhul, kui nende kohta ei ole liikmesriikide riiklikesse andmebaasidesse kantud hoiatust sisenemise keelamise eesmärgil samadel põhjustel.

34 Määruse (EL) 2018/1727 põhjenduse 46 kohaselt on asjakohane tugevdada ELi ja Interpoli vahelist koostööd, soodustades tõhusat isikuandmete vahetust, tagades samas põhiõiguste ja -vabaduste austamise isikuandmete automaatsel töötlemisel. Kui Eurojustist edastatakse operatiivseid isikuandmeid Interpolile ja riikidele, kes on Interpoli koosseisu liikmeid delegeerinud, tuleks kohaldada määrust (EL) 2018/1727, eelkõige selle andmete rahvusvahelist edastamist käsitlevaid sätteid.

35 Määruse (EL) 2018/1727 artikli 2 lõigete 1 ja 3 kohaselt peab Eurojust toetama ja tõhustama liikmesriikide asutuste, Europoli, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi läbi viidud uurimistoimingute ja esitatud teabe põhjal liikmesriikide uurimise ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste tegevuse koordineerimist ja koostööd raskete kuritegude puhul, millega tegelemiseks on Eurojust pädev, kui need kuriteod mõjutavad kahte või enamat liikmesriiki või eeldavad ühistel alustel süüdistuse esitamist. Eurojust peab täitma oma ülesandeid liikmesriikide pädevate asutuste esitatud taotluste alusel, omal algatusel või Euroopa Prokuratuuri poolt Euroopa Prokuratuuri pädevuse piires esitatud taotluste alusel.

36 Määruse (EL) 2018/1727 artikli 4 lõike 1 kohaselt peab Eurojust abistama liikmesriikide pädevaid asutusi uurimise ja süüdistuse esitamiseks parima võimaliku koordineerimise tagamise teel, pakkuma liikmesriikidele piiriüleste operatsioonide ja uurimiste käigus operatiiv- ja tehnilist tuge, sealhulgas ühistele uurimisrühmadele, ning toetama liikmesriikide meetmeid Eurojusti pädevusalasse kuuluvate raske kuritegevuse liikide vastu võitlemiseks.

37 Määruse (EL) 2018/1727 artikli 2 lõike 2 punkti b kohaselt peab Eurojust aitama kaasa õigusalase koostöö taotluste või nende suhtes tehtud otsuste, sealhulgas vastastikuse tunnustamise põhimõtet rakendavate õigusaktide alusel tehtud taotluste või otsuste täitmisele.

et nad on terroristist välisvõitlejad,[38] eelkõige võttes arvesse Eurojusti terrorismivastase võitluse registrit[39]. Interpoli kanaleid kasutatakse juba praegu väljaandmistaotluste edastamiseks[40] ja on võimalik, et neid saab peagi kasutada vastastikuse õigusabi taotluste edastamiseks[41].

Euroopa Prokuratuur

Euroopa Prokuratuur on ELi sõltumatu organ, mis vastutab ELi finantshuve kahjustavate kuritegude toimepanijate ja kaasosaliste uurimise, neile süüdistuse esitamise ja nende kohtus vastutusele võtmise eest. Tal on volitus korraldada uurimisi, rakendada süüdistusmäärusi ja täita prokuröri ülesandeid liikmesriikide pädevates kohtutes. Sellega seoses on Euroopa Prokuratuuril sarnased operatiivsed vajadused koostööks Interpoliga nagu liikmesriikide riigisisestel uurimis- ja süüdistusasutustel. Need vajadused on muu hulgas seotud juurdepääsuga Interpoli andmebaasides hoitud teabele[42] ning teabevahetusega Interpoliga ja kolmandate riikidega Interpoli kaudu. See vajadus on veelgi suurenenud, võttes arvesse Euroopa Prokuratuuri pädevusalasse kuuluvate kuritegude piiriülest olemust ning vajadust teha koostööd kolmandate riikidega. Lisaks vajab Euroopa Prokuratuur tõenäoliselt Interpoli abi selleks, et lihtsustada teabevahetust, eelkõige seoses vastastikuse õigusabiga. Euroopa Prokuratuuri ja Interpoli vahelise koostöö sisseseadmine ja reguleerimine peab toimuma kooskõlas Euroopa Prokuratuuri volituste sätetega, mis käsitlevad koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega, kui see on vajalik tema ülesannete täitmiseks[43].

---

38 Terroristist välisvõitlejad on määratletud kui isikud, kes reisivad riiki, mis ei ole nende elukohariik ega riik, mille kodanikud nad on, et panna toime, kavandada või valmistada ette terroriakte või neis osaleda või pakkuda või saada terroristi väljaõpet, sh seoses relvastatud konfliktidega [ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 2178(2014)].

39 Terrorismivastase võitluse register võeti Eurojustis kasutusele 2019. aastal, et tugevdada liikmesriikide õiguslikku reageerimist terroriohule ja suurendada kodanike turvalisust. Terrorismivastase võitluse registrisse koondatakse oluline õigusalane teave, et luua seoseid terroriaktides kahtlustatavate isikute vastaste menetluste vahel. Terrorismivastase võitluse registrit haldab Eurojust Haagis ööpäev läbi ja see pakub liikmesriikide õigusasutustele ennetavat tuge. Selline keskselt hallatav teave aitab prokuröridel aktiivsemalt koordineerida oma tegevust ja tuvastada kahtlustatavaid või võrgustikke, mida uuritakse seoses juhtumitega, millel võib olla piiriülene mõju.

40 Interpoli üldkogu võttis Monacos 3.–7. novembril 2014 toimunud 83. istungil vastu elektroonilise väljaandmise süsteemi kasutamist reguleerivad normid (resolutsioon AG-2014-RES-20).

41 Vastastikuse elektroonilise õigusabi algatuse eesmärk on töötada välja Interpoli vahend, mis võimaldab tagada vastastikuse elektroonilise õigusabi turvalise edastamise. Resolutsiooniga GA-2018-87-RES-04 (Dubai, Araabia Ühendemiraadid, 18.–21. november 2018) anti peasekretariaadile ülesanne anda Interpoli liikmesriikidega konsulteerides aru vastastikuse elektroonilise õigusabi süsteemi tehnilise väljatöötamise kohta ning esitada tulevasel istungil üldkogule heakskiitmiseks selle uue Interpoli võimekuse kasutamist reguleerivad sobilikud normid, kui tagatakse piisav rahastamine.

42 Näiteks üksikisikuid puudutavad teated, mis on eriti olulised korruptsiooni- ja pettusjuhtumite puhul, varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas, andmebaas Dial-Doc, milles jagatakse teavet dokumentide võltsimise uute viiside kohta, uurimise ja vara sissenõudmise otstarbel kasutatavad eri andmebaasid, mis käsitlevad varastatud vara.

43 Euroopa Prokuratuuri määruse (EL) 2017/1939 artikli 99 lõikes 3 ja artiklis 104 on sätestatud, et Euroopa Prokuratuuril on õigus teha koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega (nagu Interpol), kui see on vajalik tema ülesannete täitmiseks. Euroopa Prokuratuuri määruse põhjenduses 96 on märgitud: *„Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid on Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) liikmed. Oma ülesannete täitmiseks kogub, säilitab ja levitab Interpol isikuandmeid, mis aitavad pädevatel asutustel ennetada rahvusvahelist kuritegevust ning selle vastu võidelda. Seetõttu on asjakohane tugevdada liidu ja Interpoli vahelist koostööd, soodustades tõhusat isikuandmete vahetust, tagades samas põhiõiguste ja -vabaduste austamise isikuandmete automaatsel töötlemisel. Kui Euroopa Prokuratuur edastab operatiivseid isikuandmeid Interpolile ja riikidele, kes on Interpoli koosseisu liikmeid delegeerinud, tuleks kohaldada käesolevat määrust, eelkõige andmete rahvusvahelist edastamist käsitlevaid sätteid.“* Lisaks sellele on Euroopa Prokuratuuri määruse põhjenduses 97 märgitud: „*Kui Euroopa Prokuratuur edastab*

Ka Interpol ja selle liikmed nõustuvad ja kinnitavad, et koostööleping on vajalik. Interpoli üldkogu 88. istungil 2019. aasta oktoobris võeti vastu resolutsioon nr 5, mis lubab Interpoli peasekretariaadil alustada ELiga läbirääkimisi koostöölepingu sõlmimiseks.

Muud koostöövormid

Samal ajal on vaja sõlmida Interpoliga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 220 alusel eraldi vahend, mis katab Interpoliga tehtava koostöö muud vormid, mida komisjon proovib koostöös kõrge esindajaga ühise välis- ja julgeolekupoliitika kontekstis ELi nimel säilitada. See koostöö on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 220 lõikega 2, võttes arvesse ELi ja Interpoli üldise koostööraamistiku kirjeldamist ning struktureeritud dialoogi raamistiku loomist kõrgema juhtkonna ja tehnilisel tasandil. See koostöö annab ka komisjoni, Euroopa välisteenistuse, nõukogu ja Euroopa Parlamendi turvatalitustele juurdepääsu Interpoli konkreetsetele andmebaasidele, et teha taustauuringuid, päringuid ja sisejuurdlusi kolmandate riikide kodanike kohta, ning annab komisjonile õiguse sisestada ja väljastada Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasi kontrollitud teateid kaotatud, varastatud ja tühistatud ELi reisilubade (*laissez-passer*) kohta.

2. KAVANDATAV KOOSTÖÖLEPING

Kavandataval ELi ja Interpoli koostöölepingul on järgmised eesmärgid.

– Reguleerida Europoli ja Interpoli vahelist koostööd, võttes arvesse viimaseid suundumusi võitluses terrorismi ning piiriülese ja rahvusvahelise raske organiseeritud kuritegevuse vastu, praegusi operatiivvajadusi, Europoli volitusi ja ELi uusimat andmekaitsekorda.

– Näha ette kaitsemeetmed ja tagatised, mis on vajalikud, et anda ELi liikmesriikidele ja ELi asutustele kooskõlas nende juurdepääsuõigustega Euroopa otsinguportaali kaudu kontrollitud juurdepääs Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks, kusjuures kõnealust juurdepääsu reguleerivad ELi või riigisisene õigus ja see on täielikus kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

– Näha ette vajalikud kaitsemeetmed ja tagatised, mis võimaldavad ELi liikmesriikidel ja Frontexil (selle Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi keskküksus) saada Euroopa otsinguportaali kaudu juurdepääsu Interpoli andmebaasidele kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

– Näha ette vajalikud kaitsemeetmed ja tagatised, et rakendada muudetud viisainfosüsteemi määrust, mis võimaldab ELi liikmesriikidel saada Euroopa otsinguportaali kaudu juurdepääsu Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile, kui nad kontrollivad viisa- või elamislubade taotlusi, täielikus kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

---

operatiivseid isikuandmeid ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvahelise lepingu alusel kolmanda riigi ametiasutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile või Interpolile, peaksid üksikisikute eraelu puutumatuse ning nende põhiõiguste ja -vabaduste kaitseks mõeldud asjakohased kaitsemeetmed tagama kooskõla käesoleva määruse andmekaitsesätetega.“

– Luua määruse (EL) 2017/1939 alusel loodud Euroopa Prokuratuuri ja Interpoli vahel koostöö ning reguleerida seda kooskõlas nende volitustega ning täielikus kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

– Luua õiguslik alus, mis võimaldab Europoli ja Euroopa Prokuratuuri töötajatel ning Frontexi 1. kategooria töötajatel (alalise korpuse koosseisulised töötajad) saada oma ülesannete täitmiseks juurdepääsu asjakohastele Interpoli andmebaasidele,[44] täielikus kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

– Luua õiguslik alus, mis võimaldab Eurojustil ja Euroopa Prokuratuuril vahetada Interpoliga operatiivteavet täielikus kooskõlas ELi andmekaitsenõuete ja põhiõigustega.

Kõik eespool märgitud eesmärgid peavad olema ELi andmekaitsekorraga[45] täielikult kooskõlas.

3. ELI PÄDEVUS

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et liidu ainupädevusse kuulub „*rahvusvahelise lepingu sõlmimine, [...] kui selle sõlmimine võib mõjutada ühiseeskirju või muuta nende reguleerimisala.*“ Rahvusvaheline leping võib mõjutada ühiseeskirju või muuta nende reguleerimisala juhul, kui lepingu kohaldamisala kattub ELi õigusaktiga või on suures osas hõlmatud ELi õigusega. Euroopa Liit on võtnud vastu ühiseeskirju, mis põhinevad Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitel 16, 77, 79, 85 ja 86 artikli 87 lõigetel 1 ja 2 ja artiklil 88 ning käsitlevad koostöölepinguga hõlmatavaid aspekte.

Kehtivasse Euroopa Liidu õigusraamistikku kuuluvad:

– määrused (EL) 2016/794, (EL) 2019/1896, (EL) 2018/1727 ja (EL) 2017/1939, mis käsitlevad vastavalt Europoli, Frontexi, Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri ning sisaldavad sätteid koostöö kohta selliste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu Interpol;

– määrused (EL) 2019/817, (EL) 2019/818 ja (EL) 2018/1240, milles sätestatakse ELi liikmesriigi või ELi asutuse kontrollitud juurdepääs Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile;

– määrus (EL) 2017/458, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 (Schengeni piirieeskirjad) ning mille eesmärk on suurendada välispiiril asjakohastes andmebaasides tehtavaid kontrolle ja kus nimetatakse ühe kasutatava andmebaasina Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasi.

Käesolev soovitus on kooskõlas eespool nimetatud õigusaktide sätetega.

4. ÕIGUSLIK ALUS

[44] Lisaks Euroopa otsinguportaali kaudu Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile juurdepääsu andmisele täpsustatakse Interpoli andmebaase, millele Europolile, Frontexile, Eurojustile ja Euroopa Prokuratuurile juurdepääsu andmise asjus EL hakkab Interpoliga läbirääkimisi pidama, kooskõlas nende asutuste volituste ja operatiivvajadustega.

[45] Määrus (EL) 2018/1725, määrus (EL) 2018/1725 ja direktiiv (EL) 2016/680.

Käesoleva soovituse eesmärk on saada nõukogult luba, et komisjon saaks alustada ELi nimel läbirääkimisi tulevase ELi ja Interpoli koostöölepingu üle. Õiguslik alus, mille põhjal nõukogu annab loa alustada läbirääkimisi, on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiked 3 ja 4.

5. LÄBIRÄÄKIMISED

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218 nimetatakse komisjon ELi ja Interpoli vahelise koostöölepingu asjus ELi läbirääkijaks.

Komisjon peab läbirääkimisi kooskõlas otsuse lisas märgitud läbirääkimisjuhistega ja konsulteerides nõukogu nimetatud erikomiteega.

Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti läbirääkimistega aegsasti ja täielikult kursis.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) vahelise koostöölepingu üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Tuleks alustada läbirääkimisi liidu ja Interpoli vahelise koostöölepingu (edaspidi „leping“) sõlmimiseks. Lepingu eesmärk on reguleerida liidu ja Interpoli vahelist koostööd õiguskaitse valdkonnas kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 87 ja 88, õigusalast koostööd kriminaalasjades kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 82, 85 ja 86 ning koostööd piirijulgeoleku valdkonnas (osana piiride haldamisest) kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 77.

(2) Leping peaks reguleerima Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) ja Interpoli vahelist koostööd, võttes arvesse viimaseid suundumusi võitluses terrorismi ning piiriülese ja rahvusvahelise raske organiseeritud kuritegevuse vastu, praegusi operatiivvajadusi ning Europoli volitusi.

(3) Lepinguga tuleks kehtestada vajalikud kaitsemeetmed ja anda tagatised, et lubada Euroopa Liidu liikmesriikidele ja liidu asutustele Euroopa otsinguportaali kaudu kontrollitud juurdepääsu Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks, kooskõlas nende juurdepääsuõigustega ning kõnealust juurdepääsu reguleeriva liidu ja riigisisese õigusega.

(4) Lepinguga tuleks näha ette vajalikud kaitsemeetmed ja tagatised, et lubada Euroopa Liidu liikmesriikidel ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (edaspidi „Frontex“) Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) keskküksusel Euroopa otsinguportaali kaudu pääseda juurde Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasile ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasile.

(5) Lepinguga tuleks näha ette kaitsemeetmed ja tagatised, mis on vajalikud, et rakendada muudetud viisainfosüsteemi määrust, millega lubatakse liidu liikmesriikidel saada Euroopa otsinguportaali kaudu juurdepääs Interpoli andmebaasidele, kui nad menetlevad viisade või elamislubade taotlusi.

(6) Leping peaks lihtsustama Euroopa Prokuratuuri ja Interpoli vahelise koostöö alustamist ja reguleerimist.

(7) Leping peaks olema õiguslik alus, millele tuginedes Europoli töötajad, Frontexi alalise korpuse koosseisulised töötajad (1. kategooria töötajad) ja Euroopa Prokuratuuri töötajad saavad oma ülesannete täitmiseks juurdepääsu Interpoli andmebaasidele.

(8) Leping peaks olema õiguslik alus, millele tuginedes saavad Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust) ja Euroopa Prokuratuur vahetada Interpoliga operatiivteavet.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/794[1] artikli 23 lõigetes 1, 2 ja 5 on sätestatud Europoli õigus vahetada isikuandmeid rahvusvaheliste organisatsioonidega ulatuses, mis on vajalik määruse (EL) 2016/794 artiklis 4 määratletud Europoli ülesannete täitmiseks.

(10) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/817[2] artikli 5 lõikega 9, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/818[3] artikli 5 lõikega 9 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240[4] artikliga 12 tuleks Interpoli andmebaasides teha päringuid nii, et Interpoli hoiatusteate omanikule mingit teavet ei avalikustata. Kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikliga 65 ei tohi isikuandmeid edastada ega teha kättesaadavaks ühelegi kolmandale riigile, rahvusvahelisele organisatsioonile ega eraõiguslikule üksusele, välja arvatud andmete edastamine Interpolile varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis ning hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasis automaatseks menetlemiseks, ning selles on sätestatud, et kõnealuse edastamise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2018/1725[5].

(11) Nõukogu määruse (EL) 2017/1939[6] artiklites 80, 99 ja 104 on täpsemalt sätestatud Euroopa Prokuratuuri ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised suhted ja teabevahetus.

(12) Võttes arvesse määruse (EL) 2016/794 põhjendust 33 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1727[7] põhjendust 46, on asjakohane tugevdada vastavalt Europoli ja Interpoli ning Eurojusti ja Interpoli vahelist koostööd, soodustades tõhusat isikuandmete vahetust.

---

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/817, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27).

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 85).

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

6 Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

7 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896[8] artikli 68 lõikes 1 on sätestatud Frontexi võimalus teha koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega, millest ühena on konkreetselt nimetatud Interpoli. Määruse (EL) 2019/1896 artikli 82 lõike 1 kohaselt peab Frontexi alalise korpuse rühma liikmetel olema suutlikkus täita ülesandeid ja teostada volitusi, mis on seotud piirikontrolliga ning sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/399[9] (Schengeni piirieeskirjad). Määruse (EL) 2016/399 artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktide i[10] ja ii[11] ning artikli 6 lõike 1 punkti e[12] kohaselt hõlmab see kolmandate riikide kodanike andmete kontrollimist Interpoli andmebaasides (eelkõige Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas) liikmesriikide ja nende kolmandate riikide välispiiril, mis on seotud Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja arendamisega välispiiril isikute kontrollimise valdkonnas.

(14) Määruse (EL) 2018/1727 artikli 47 lõigetes 1, 5 ja 6 ning artiklites 52 ja 56 on sätestatud Eurojusti ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised suhted ning isikuandmete vahetus.

(15) Võttes arvesse nõukogu määruse (EL) 2017/1939 põhjendust 96, on asjakohane tugevdada liidu ja Interpoli vahelist koostööd, soodustades tõhusat isikuandmete vahetust.

(16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725[13] artiklis 94 on sätestatud kasutatavate isikuandmete rahvusvahelistele organisatsioonidele edastamise tingimused.

(17) Leping peaks olema täielikult kooskõlas Euroopa Liidu andmekaitsenormidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/679[14], Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1725 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2016/680[15].

---

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

10 Kolmandate riikide kodanikke tuleb riiki sisenemisel ja riigist väljumisel põhjalikult kontrollida, mis hõlmab kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse ja kodakondsuse ning tema poolt piiriületuseks kasutatava reisidokumendi autentsuse ja kehtivuse kontrolli. See hõlmab päringute tegemist asjaomastes andmebaasides, eelkõige (aga mitte ainult) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis.

11 Eespool nimetatud kontroll hõlmab veendumist, et reisidokumendile on vajaduse korral lisatud nõutav viisa või elamisluba.

12 Kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise tingimused hõlmavad seda, et nad ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid, eelkõige juhul, kui nende kohta ei ole liikmesriikide riiklikesse andmebaasidesse kantud hoiatust sisenemise keelamise eesmärgil samadel põhjustel.

13 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

15 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning

(18) Lepingus tuleks täielikult austada põhiõigusi ja järgida Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) põhimõtteid, eelkõige harta artiklis 7 tunnustatud õigust era- ja perekonnaelu austamisele, artiklis 8 sätestatud õigust isikuandmete kaitsele ning artiklis 47 sätestatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Lepingut tuleks kohaldada kooskõlas kõigi hartas kehtestatud õiguste ja põhimõtetega.

(19) Komisjon peaks lepingu üle peetavate läbirääkimiste käigus või igal juhul enne lepingu sõlmimist konsulteerima Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

(20) Komisjon tuleks nimetada liidu läbirääkijaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjon on käesolevaga volitatud pidama Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni vahelise lepingu üle, mis käsitleb koostööd ja koordineerimist terrorismi ja raskete kuritegude ennetamisel ja nende vastu võitlemisel ning Euroopa integreeritud piirihalduse tagamisel liikmesriikide ja Schengeni *acquis*’ rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises osalevate kolmandate riikide välispiiridel seoses isikute välispiiril kontrollimisega, sh isikuandmete kaitseks vajalikud kaitsemeetmed.

Artikkel 2

Läbirääkimisjuhised on esitatud lisas.

Artikkel 3

Läbirääkimiste käigus konsulteeritakse [erikomiteega, mille nime lisab nõukogu].

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89) (direktiiv isikuandmete kaitse kohta õiguskaitse valdkonnas).